

Toiminta

Aurinkojaosto

Aurinkojaoston vuosi oli toiminnallisesti suhteellisen hiljainen, kuten oli itse Aurinkokin. Minimim läheisyys vähensi selvästi jaostolaisten intoa havaintoihin. Jaoston vuoden aikana uudistetuille verkkosivuille lisättiin sekä kuvia että vanhoja havaintoja. Jaosto kokoontui Cugnuksen lisäksi Aurinkokuntatapaamisessa. Havaintojen vähyys takia kirjoituksia Ursa Minoriin ei ole tullut.

Halot

Halojaostossa keskityttiin havaintojen keräämiseen ja julkistamiseen. Pääasialliset foorumit olivat Ursa Minor -lehti ja jaoston nettisivut. Jaostolaiset ovat aktiivisia myös kansainvälisessä halo-blogissa, jossa kerrotaan maailman parhaista halonäytelmistä (<http://www.ursa.fi/blogit/haloreports>). Vuoden aikana blogi siirtyi myös fyysisesti Ursan palvelimelle.

Säännöllisiä havaintoja teki ja toimitti jaostolle 13 havaitsijaa. Osa näistä raportoitiin myös havo.net -sivustolla. Yhteensä havaintoja kertyi 1093. Lisäksi noin parikymmentä muuta havaitsijaa toimitti satunnaisempia havaintoja sähköpostin ja sähköpostilistan kautta. Keskustelu sähköpostilistalla oli ajoittain vilkasta.

Vuoden aikana halojen havainnointi sai uusia muotoja, kun havaitsijat ottivat käyttöön kirkkaat halogeenilamput, joita käytettiin synnyttämään haloja laskettelukeskusten lumitykkien tekemissä jääkidepilvissä. Myös omia jääkideytykkeitä testailtiin menestyksellä. Vuoden kohokohta oli ensimmäinen luotettavasti valokuvattu Kernin kaari, jonka havaitsi Marko Mikkilä Sotkamossa marraskuun alussa. Havainto julkistettiin näytävästi Tähdet ja Avaruus -lehdessä 1/2008.

Vuoden 2007 alussa jaoston vetäjäsiirtyi Jarmo Moilaselta Ismo Luukkoselle, joka toimi vetäjänä vuoden loppuun.

Havaintovälineet

Yhteistyössä Ursan kanssa järjestettiin laitepäivät sekä osallistuttiin Cygnukselle. Jaoston jäsenet valmistivat erilaisia havaintovälineitä ja laitteita, ottivat tähtikuvia erilaisin välinein, käsittelivät kuvia ja sovelsivat uusimpia alan atk-sovelluksia. Laiteharrastajat ja heidän aikaansaannoksensa ovat olleet hyvin esillä Ursa Minorissa ja Tähdet ja avaruus -lehdessä. Havaintovälinejaoston vetäjä on ollut Martti Muinonen ja valokuvauksen apuvetäjinä Petri Kehusmaa ja Timo-Pekka Metsälä.

Laitepäivät 2007

Artjärvellä 13.–15.4. pidettyjä laitepäiviä juhlisti kevään komein tulipallo. Laitepäivien pääaiheena oli laiterakentelun lisäksi automaattohavainnointi, radioastronomia ja kuvankäsittely. Päivillä oli myös paljon harrastajien omia havaintovälineitä, joilla päästiin myös havainnoimaan. Osallistujia ja ulkopuolisia vieraita oli runsaasti. Laitepäiviä juhlisti kevään komein tulipallo.

Cygnus 2007

Cygnuksella 26.–29.7. havaintovälinejaoston rakentelupajassa rakennettiin aurinkokellon prototyyppi. Näytteillä ja kokeiltavissa oli myös laaja kokoelma erilaisia havaintovälineitä. Havaintovälinejaosto oli Cygnuksella mukana suurella sykkeellä ja innolla myös perinteisessä lentopallossa. Laitejaoston Cygnus-raportti jaettiin verkossa.

Muuta toimintaa

Jaosto on pitänyt yhteyttä aktiiveihinsa etupäässä sähköpostilistansa ja Ursa Minorin kautta. Jaostolla oli melkein jokaisessa Ursa Minorissa laiterakentelu/valokuvausartikkeli. Havaintovälinejaoston toiminnassa keskeistä olivat laiterakentelu, tähtivalokuvaus sekä itsenäinen tähtiharrastus.

Ilmakehän valoilmiot

Jaostossa on havainnoitu kaikkia perinteisiä ilmakehän valoilmiöitä. Tärkeimpinä jatkuvina havaintoprojekteina ovat olleet valaisevat yöpilvet, helmiäispilvet tammi-maaliskuussa, siitepölykehät huhti-kesäkuussa, ja sateenkaaret kesällä. Jonkun verran on raportoitu lisäksi pilvikehiä ja -säteitä, sumuilmiöitä sekä kangastuksia. Viime vuosina havaittujen levien väri-ilmiöiden tarkkailua on jatkettu. Havaintoprojekteista ja havainnoista on apuvetäjä (lisäksi yöpilvistä Veikko Mäkelä) laatinut yhteenvedot Ursa Minoriin. Aktiivisia havaitsijoita on jaostossa ollut yli 20, joista suuri osa on havainnut useimpia valoilmiöitä.

Havaintojen raportointi on tapahtunut pääasiassa jaoston sähköpostilistalla, jossa on myös keskusteltu vilkkaasti havaintokauden etenemisestä. Kesän Cygnuksella Eero Savolainen puhui kuluvan vuoden havainnoista ja ilmakehän valoilmiöistä.

Apuvetäjä on hoitanut raportoinnit Ursa Minoriin ja jaostonvetäjä hoitanut muut asiat.

Kerho- ja yhdistystoiminta

Kerho- ja yhdistystoimintajaosto on paikallisten tähtiyhdistysten tuki- ja yhteysverkosto. Jaosto kokoontui helmikuussa kerhoseminaarissa ja kesällä Cygnuksella. Paikallisten tähtiyhdistysten Tähtiharrastusviikko ja sen yhteydessä tähtiharrastuspäivä (22.9.) järjestettiin 17.–23.9. Jaosto on mukana kansainvälisen tähtitieteen vuoden 2009 (IYA 2009) tapahtumien paikallisessa toteuttamisessa.

Kerhoseminaari

Kerhoseminaariin Artjärvellä 2.–4.2.2007 osallistui 24 yhdistysaktiivia 10 yhdistyksestä. Seminaarissa keskusteltiin mm. yhteistoiminnasta, tähtitieteen vuodesta, yhdistysten hallinnosta, tiedottamisesta, ja jäsenhankinnasta, ja esitelmien järjestämisestä.

Cygnus

Cygnuksella 27.7. kerho- ja yhdistystoimintajaoston kokouksessa 15 yhdistyksen edustajat kertoivat lyhyesti toteutuneista ja parhaillaan toteutettavista projekteistaan. Niiden jälkeen keskusteltiin tulevista tapahtumista. Lopuksi tutustuttiin Ursan planetaarion pystytykseen ja käyttöön.

Tähtiharrastusviikko 17.–23.9.2007

Sää ei suosinut kaikkia tapahtumia, mutta useilla paikkakunnilla näytöksiä onnistuttiin kuitenkin järjestämään. Satoja ihmisiä osallistui eri puolilla Suomea järjestettyihin aurinkonäytöksiin ja muihin viikon tapahtumiin.

Kuu, planeetat ja komeetat

Eniten jaostossa havainnoitiin komeettoja, mutta säännöllisesti myös muita aurinkokunnan kohteita. Vuoden kohokohtina olivat komeetat C/2006 P1 (McNaught) sekä 17P/Holmes.

Jaoston tiedotus hoidettiin sähköpostitse, verkon välityksellä sekä havaintojen osalta Ursa Minorissa. Joitain kuvia ja havaintoja julkaistiin myös Tähdet ja avaruus -lehdessä. Aktiivit tapasivat sekä aurinkokuntatapaamisessa 23.–25.3. että Cygnuksella heinäkuussa.

Jaostolle havaintoja raportoi ja toimintaa osallistui yli 50 henkeä.

Matematiikka ja tietotekniikka

MTJ on keskittynyt matemaattiseen harrastamiseen. Cygnuksella jaosto rakensi yhteistyössä havaintovälinejaoston kanssa aurinkokellon prototyypin.

Vuoden 2007 lopussa Markku Leino siirtyi apuvetäjäksi ja Mikko Suominen vetäjäksi. Vetäjän vaihdos merkitsee tietokoneohjelmien roolin lisääntymistä.

Meteorijaosto

Jaosto teki visuaalihavaintoja hieman edellisvuotta enemmän. Havainnot lähetettiin myös kansainväliselle meteorijärjestölle (IMO). Vuoden aikana havaittiin IMO:n standardimenetelmällä laskettuna 280 meteoria.

Tulipallohavaintojen käsittely siirtyi Ursan tulipallotyöryhmälle. Video- ja radiohavaintoja, sekä tavallisilla kameroilla otettuja kuvia lähetettiin jaostolle viime vuotta enemmän.

Jaoston aktiivit tapasivat Cygnuksella heinäkuussa sekä jaostotapaamisessa Artjärvellä lokakuussa. Tiedotus hoidettiin sähköisesti. Jaosto kirjoitti Ursa Minoriin aktiivisesti julkaisten jokaisessa numerossa bolidipalstan.

Lisäksi jaoston aktiivit julkaisivat artikkelin IMO:n WGN-lehdessä. [P. Jenniskens, E. Lyytinen, M. Nissinen, I. Yrjölä and J. Vaubailon, *Strong Ursid shower predicted for 2007 December 22* IMO **35:6** (2007)]

Jaoston vetäjänä toimi Marko Toivonen ja apuvetäjänä Markku Nissinen.

Myrskybongausjaosto

Jaoston toiminta jatkui aiempien vuosien tapaan. Postilista ja jaoston irc-kanava ovat olleet aktiivisessa käytössä ympäri vuoden.

Jaosto osallistui Cygnukselle ja perinteinen myrskybongarien syystapaaminen järjestettiin lokakuun lopussa Artjärvellä. Myrskybongaus oli jälleen mediassa ja aiheesta tehtiin juttuja televisioon, radioon ja lehtiin.

Yhteistyö Ilmatieteen laitoksen kanssa jatkui Hc-Ra Pu-projektissa. Havaintotietokanta oli ahkerassa käytössä 464 havainnolla.

Pikkuplaneetat ja tähdenpeitot

Jaosto julkaisi Tähdet 2007-vuosikirjassa asteroidien paikkoja ja etsintäkartoja, tähdenpeittoennusteita ja tietoja Jupiterin kuiden tapahtumista.

Jaoston Internet-sivuilla julkaistiin asteroidien paikkoja ja etsintäkartoja, tähdenpeittoennusteita sekä tähdenpeittohavaintoja.

Merkittävimmät Ursa minorin Asterope-palstan käsitellyistä tapahtumista olivat Reguluksen ja Venuksen päivällä havaitut peittymiset sekä Plejadien tähtijoukon useaan kertaan havaitut peittymiset. Havainnoista tai niiden yrityksistä kertoi 25 havaitsijaa.

Revontulijaosto

—

Syvä taivas

Jaostolaiset ovat lähettäneet noin parisataa havaintoa suoraan jaoston havaintoarkistoon (<http://www.deepsky-archive.com>). Havaintoarkistoon on kertynyt jo 3800 havaintoa ja 4000:n raja rikkoutunee pian. Arkistoon on tehty sen perustamisesta lähtien kaikkiaan lähes 100 000 käyntiä. Jaosto järjesti perinteisen DS-tapaamisen Artjärvellä 21.–23.9., jonne osallistui nelisenkymmentä kiinnostunutta. Jaostolla on käynnissä kaksi havaintoprojektia (Kolmion galaksin ekstragalaktiset kohteet ja Abellin planetaariset sumut), joiden piirissä jaostolaiset ovat tehneet useita piirroksia. Jaoston pääasiallisina tiedotuskanavina ovat toimineet jaoston blogi sekä postilista. Jaosto on myös julkaissut säännöllisesti Linnunrata-palstaa Ursa minor -lehdessä. Jaoston vetäjinä ovat toimineet Jaakko Saloranta ja Juha Ojanperä.

Tekokuut ja raketti-ilmiöt

Jaosto jatkoi havaintojen keräämistä satelliiteista ja rakettien valoilmiöistä. Jaoston oma palsta ilmestyi säännöllisesti Ursa Minor -lehdessä, johon kirjoitettiin myös avaruustekniikkaan liittyviä artikkeleita. Muita tiedotuskanavia ovat sähköpostilista ja blogi, joiden kautta kerrottiin ajankohtaisista asioista. Jaoston verkkosivuja kehitettiin entistä informatiivisemmaksi.

Tekokuut- ja raketti-ilmiöt -jaosto osallistui Cygnukselle, jolla pidettiin jaoston kokous. Jaoston toimihenkilöt vaihtuivat loppuvuodesta. Jaoston vetäjänä aloitti Antti Kuosmanen. Entinen vetäjä Leo Wikholm siirtyi apulaisvetäjäksi ja apuvetäjänä toiminut Mikko Suominen siirtyi pois.

Tekijät

Aurinkojaosto

Vesa Vanhanen	vetäjä
Marko Kämäräinen	apuvetäjä

Halot

Ismo Luukkonen	vetäjä
----------------	--------

Havaintovälineet

Martti Muinonen	vetäjä
-----------------	--------

Pertti Kehusmaa
Timo-Pekka Metsälä

apuvetäjä
apuvetäjä

Ilmakehän valoilmiot

Jari Piikki
Eero Savolainen

vetäjä
apuvetäjä

Kerho- ja yhdistystoiminta

Mika Aarnio

vetäjä

Kuu, planeetat ja komeetat

Matti Salo
Veikko Mäkelä

vetäjä
apuvetäjä

Matematiikka ja tietotekniikka

Markku Leino

vetäjä

Meteorijaosto

Marko Toivonen
Markku Nissinen

vetäjä
apuvetäjä

Myrskybongaus

Mäntynen
Wallin

vetäjä
apuvetäjä

Pikkuplaneetat

Matti Suhonen

vetäjä

Revontulijaosto

Jani Katava

vetäjä

Syvä taivas

Jaakko Saloranta
Juha Ojanperä

vetäjä
apuvetäjä

Tekokuut ja raketti-ilmiöt

Antti Kuosmanen
Leo Wikholm
Mikko Suominen

vetäjä (joulukuu 2007)
vetäjä (marraskuuhun -07), apuvetäjä (joulukuu -07)
apuvetäjä (marraskuuhun (2007))